

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurșana, Nădlăcana, Negoii, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Trănăveana, Țimșana, Țibșșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 20.—, pe ½ an K 10.—

Redactor responsabil:

VASILE VLAICU.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 15 fileri.

Reforma tarifelor

la asigurările contra daunelor de incendiu.

La reuniunile (însoțirile) de asigurare, cari nu se angajează la obligațiile de despăgubire pentru premii fixe, stabilirea premiilor de asigurare se face totdeauna pendentă de mulțimea și mărimea daunelor obvenite, astfel că asigurații, considerați ca membri ai însoțirii, își plătesc anual anticipative numai taxele de membri și o anticipație de premii, care eventual an de an se poate modifica și întregi cu cotizații ulterioare pentru acoperirea daunelor obvenite. Asigurații însoțirilor, deci, nici când nu au siguranța, că premiile plătite sunt oare de ajuns și nu li se vor mai cere adause pentru trecut.

Din contră institutele de asigurare, ca societăți pe acții, își stabilesc dinainte premii fixe și în schimbul acestora garantează sumele de despăgubire, fără să mai aibă pretensiuni ulterioare față de asigurați.

Deosebirea aceasta esențială între firmele comerciale de asigurare scapă din vedere celor mai mulți dintre cei laici, cari nu au ocazie să studieze statutele și normele firmelor de asigurare. Vorbind însă la chestia nouelor tarife de asigurare de foc, introduse de societățile de asigurare din patrie dela 1 Iunie a. c., se impune a face distincțiunea aceasta. Însoțiri (reuniuni) de asigurare sunt active: reuniunea «Gazdák», însoțirea cu răspundere limitată «Transsylvania», din Sibiiu, însoțirea de asigurare «Croatia» din Zăgráb, însoțirea fabricanților de zahar austro-ungari, dintre cele indigene. Însoțirile, reuniunile, fiind aranjate pe modificări de premii an de an, probabil, că vor fi silite sau să-și schimbe întreagă baza de operațiuni, sau să facă alte modificări de premii.

De altă parte sunt însă institutele de asigurare ca societăți pe acții, între cari e și «Banca generală de asigurare», fondată de băncile românești.

Institutele de asigurare, ca societăți pe acții oferă răspundere nelimitată de despăgubire, pe lângă premii fixe. Din natura contractelor de asigurare urmează, că ele sunt și cele mai conservative întreprinderi comerciale. Reforma tarifelor de premii și-o fac la intervale considerabile, în unele puncte numai după secol.

Tocmai de aceea e bine să privim mai de aproape reforma tarifelor de premii introdusă dela 1 Iunie a. c. în țara întreagă la societățile de asigurare pe acții. Unele ziare s'au grăbit să-și dea părerea de mult. Însă cam superficial. Se vorbea de urcarea tarifelor, în timp ce de fapt este vorba de reforma tarifelor, de o rectificare și o egalare a riscurilor pe baza unei experiențe de aproape o sută de ani. Comparând tarifele vechi cu cele noi, rezultă că:

1. Unele poziții de tarife s'au redus, conform experiențelor și conform înbușățărilor făcute din punct de vedere al riscului, cum e de exemplu orașul Abrud în privința edificiilor cu ziduri massive și coperișe solide. După tarifele vechi se plăteau 25 fileri la suta de Cor., însă după tarifele reformate și introduse dela 1 Iunie a. c. se plătesc numai 20 fileri.

2. Cele mai multe poziții de tarife au rămas nemodificate, ceace în mod natural se și putea aștepta dela conservatismul societăților de asigurare. Astfel au rămas nemodificate aproape toate pozițiile pentru edificii cu zidurile massive și coperișe solide.

3. Combinațiile de lemn arată în reforma tarifelor o urcare de 10—15% față de trecut. Aceeași proporție de urcare a tarifelor se vede și la riscurile massive-solide acolo, unde majoritatea edificiilor din

localitate constă din combinații de lemn, precum și la nutrețurile, și cerealele păioase așezate sub cerul liber.

4. *Tarifele speciale comunale* se grupează și se unifică în *tarife comitatense* resp. *cercuale*.

În privința dispozițiilor speciale de tarifare reforma din lunie 1917 arată următoarele schimbări:

a) Se omit rabaturile de 10 și 20% acordate în trecut sub titlul: pentru suma asigurată de Cor. 10,000.— resp. Cor. 20,000.—.

b) Se fixează un nou rabat de 25% pentru asigurarea aranjamentelor de castele în sume de preste Cor. 50,000.—.

c) Se introduce un nou rabat de 25% pentru cantități de cereale în sume de preste Cor. 100,000.— și așezate sub coperișe de țiglă (solide).

d) Pentru stabilimente îngrășătoare de rămători asigurate în sume de preste Cor. 30,000.— se introduce rabatul de 25%.

e) Se introduce un adaus de 50% pentru obiectele așezate în pod; excepțiune fac numai albiturile întinse în pod spre uscare.

f) Se stabilește pentru asigurarea diverselor mărfuri coloniale etc. un adaus uniform de 25%, *fără considerare la calitatea coperișului*; premiul minimal e 20 resp. 30 fileri.

g) Se omite așa numitul *rabat de stucatură*;

h) Se stabilește adausul uniform de 30% pentru asigurări de ouă, rachiuri, spirturi, pucioasă și alte mărfuri de băcănie, greu incendiabile, *fără considerare la calitatea coperișului*.

i) Adausul de premiu pentru sdrențe, bumbac, rămășițe de bumbac unsuros, vată, cânepă, petrol și alte uleiuri minerale, chemicalii chibrituri etc. se stabilește la 50%, *fără considerare la calitatea coperișului*; premiul minimal 75 fil.

k) Adausul pentru asigurarea mărfurilor purtate la târguri de țară se stabilește între 0.5% și 10%.

l) La asigurările contractate pe durată mai scurtă de un an fragmentele de premii se modifică astfel:

pentru 1 lună	0.2	din premiul anual
„ 2 luni	0.3	„ „ „
„ 3 „	0.4	„ „ „
„ 4 „	0.5	„ „ „
„ 5 „	0.6	„ „ „
„ 6 „	0.7	„ „ „
„ 7 „	0.8	„ „ „
„ 8 „	0.9	„ „ „
„ 9—12, luni	premiul anului întreg.	Regularitatea se poate marca în memorie destul de ușor. Fragmentul de premiu este, în decimale, cu una mai mult decât numărul lunilor.

m) Limita asigurărilor de paușal mici, s'a stabilit la Cor. 40,000.—.

n) Categoria mașinilor de treerat, cari lucrează și în arândă sau în parte, dar și pentru trebuințe proprii, nu se mai ia în considerare. La mașinile agricole sunt numai două categorii: Sau lucrează

exclusiv pentru trebuințele proprii ale proprietarului, sau lucrează pentru alții. Premiile sunt tot cele vechi.

o) Competințele s'au rotunzit între limite mai largi și s'au stabilit astfel:

Premiul:	Competința:
Până la 20 Cor.	1.50 Cor.
„ „ 50 „	4.— „
„ „ 100 „	6.— „
„ „ 200 „	8.— „
„ „ 400 „	10.— „
„ „ 1,000 „	15.— „
„ „ 2,000 „	20.— „
preste 2,000 „	25.— „

Celelalte dispozițiuni au rămas neschimbate. Reforma tarifelor pentru riscuri industriale este încă neîncheiată.

Reforma tarifelor a acceptat-o și «Banca Generală de Asigurare», deoarece în privința premiilor nu a aflat motive să disconsidere experiențele bogate de o sută de ani ale societăților solide, cari se respectă. De altă parte asigurații «Băncii» înțeleg, că scopul asigurării nu este plățirea premiilor, ci *acoperirea completă în cazul nefericirilor de daune*.

Observăm, că după informațiile, ce le avem, la «Banca Generală» asigurații vechi rămân în aceleași condițiuni de premii, până la expirarea duratei contractuale de asigurare.

Problemele economice de tranziție și ale păcii.

(Fine).

12. Problema unei producțiuni mai mari după războiu.

Această problemă va fi luată îndată după războiu în programul guvernului și va fi promovată de către stat din toate puterile. Deosebit de necesară se arată a fi dezvoltarea cunoștințelor de specialitate agricole, sporirea numărului școalelor de specialitate înalte, anume însă și a celor inferioare, a stațiunilor de experimentare și a economiilor model. Pentru ca purtarea economiei să se facă mai rațional trebuie să se aranjeze după modelul economiilor austriace instituții de cărți în toate regiunile țării și pe fiecare categorie de proprietăți pentru stabilirea capabilității de venit după diferite ramuri de afaceri. Această lucrare să fie provăzută de organe ale statului. Îngrășarea pământului este a se promovă cu sprijinul autorităților pe calea însoțirilor de cumpărare și rezultatele ce se ținesc sunt a se înfățișa practic în economiile de model. Aratul adânc este a se promovă prin însoțiri pentru procurarea mașinilor agricole cu sprijinul autorităților. Foarte necesară este răspândirea culturii plantelor industriale, anume acelea, a căror cultură pe o scară mai urcată este motivată prin marile schimbări cauzate de războiu pe terenul industriei. Interesele unei producțiuni mai mari și ale sporirii populațiunii reclamă dispoziții

legale pentru desființarea și distribuirea mării proprietăți. Până când aceasta va fi posibil, usufructuarii proprietăților mari să fie îndrumați prin lege a-și administra proprietatea după un plan de exploatare făcut din punctul de vedere al unei producțiuni mai mari și aprobat de stat. Nefiind această dispoziție de ajuns pentru asigurarea unor rezultate corăspunzătoare, se va face uz, pentru trecerea la reforma de posesiune, de arândarea de silă, de expropriare și procreare. Pentru împiedecarea machinațiunilor păgubitoare, ultima alternativă este a se pune sub privegherea statului. Tipul noii economii viitoare nu trebuie să fie arândatorul, ci micul agricultor independent.

13. Trebuința de credit a industriei și comerțului după războiu.

Statul va face posibil industriașilor și comercianților, cari au luat parte la războiu, fie ei sănătoși sau invalizi, respective văduvelor și orfanilor acestora ca pentru continuarea întreprinderilor să obțină capitalul de afaceri necesar cu amortizare favorabilă și și cu interese mici. Imprumutul să nu poată trece peste K 3,000— și pe un period de 11 ani. In anul prim să nu se plătească interese, iar cu anul al doilea începând să se plătească 3% interese. Și amortizația, plătită la pătrar de an, are să înceapă cu anul al doilea. Pentru procurarea capitalului necesar de credit statul înființează o însoțire regnicolară de stat. Jumătatea cuotelor o semnează statul, ceealaltă jumătate municipiile, comunele, camerele și institutele financiare. Ceice primesc astfel de imprumuturi iau și ei cote cu sume până la 5% ale imprumutului. Asupra cererilor de credit decid, pe baza proiectelor înaintate de comisii înființate în comune, comisiile cercuale create în acest scop. Lucrarea acestor comitete și ale institutelor surori ale însoțirii regnicolare o conduc și inspectează camerele.

14. Rezerva și întărirea populațiunii industriale.

Invalizii, cari, cu toată vătămarea lor corporală, se pot întrebuința la vre-un ram de industrie, precum și alți bărbați și femei, ce au voe pentru aceasta, sunt a se cualifică pentru lucrări industriale în ateliere practice. Pentru cualificare au să servească școalele de specialitate, ce există dejă; afară de aceste sunt a se întemeia în fiecare comitat un număr corăspunzător de ateliere. Se vor institui și învățatori ambulanti și se vor deschide cursuri industriale. În vătământul nu se va legă de timp anumit și va fi gratuit. Dejă în școala elementară copiii trebuie să se deprindă prin așa numitul «Slöjd» pentru industrie. Proprietarii celor mai bune ateliere vor fi îndatorați să formeze, pe lângă o plată anumită, un număr oarecare de ucenici. Numărul școalelor industriale medii de specialitate trebuie sporit și cele dejă existente trebuiesc amplificate și provăzute în cazuri date și cu internate. Și numărul școalelor industriale superioare trebuie sporit. Dispozițiile necesare pentru utilizarea

gazului metan și a puterii apei trebuie să se aibă neapărat în vedere și astfel instalațiunile industriale să se provadă cu forță motrice ieftină.

15. Chestia locuințelor după războiu.

Chiria restantă din timpul războiului să se recunoască prin lege între spesele de războiu și astfel restanțierii cari au luat parte la războiu să fie absolvați de această sarcină, întrucât adecă se poate motiva situația nefavorabilă a acestora. Proprietarii de casă, cu chirii neîncassate, să se poată despăgubi, computându-li-se în dare sumele cu cari le datoresc chiriașii. Pentru purtarea evidenței acestor lucrări se va institui un organ anume. De acest favor vor beneficia și văduvele și orfanii ostașilor căzuți în luptă. Ca locuințe pentru lucrători, meseriași sau mici comercianți se vor întrebuința și edificiiile, cari au fost înființate de stat pentru trebuințele războiului. Se vor închiria de cătră stat și edificii de ale privaților și de ale întreprinderilor și se vor da persoanelor, cari au luat parte la războiu, eventual văduvelor și orfanilor acestora pe lângă un preț minimal.

16. Preparativele regulării chestiei locuințelor.

In acest scop se va creia un oficiu stabil, a cărui problemă va fi să stabilească lipsa de locuințe, a defini principiile administrării locuințelor, a regulă intervenția în afacerea locuințelor, a aduce în consonanță restaurarea locuințelor din partea statului și comunelor cu lucrarea de construcție a privaților, a studiă și regulă politica de proprietate. Programul de edificare început înainte de războiu atât din partea statului cât și a comunelor trebuie continuat îngrabă. Se va lua în deaproape și temeinică examinare și chestia locuinței servitorilor. In legătură cu această chestiune este a se regulă cât mai îngrabă și colonizarea internă. Lucrătorii de specialitate necesari edificării trebuiesc concediați urgent în timpul desarmării conform trebuințelor. Construcția locuințelor pe seama lucrătorilor trebuie sprijinită din toate puterile în cadrele legei pentru promovarea industriei. Orașele trebuie să fie puse în situația, ca însăși să dea credit hipotecar pentru construcții. Lipsa apăsătoare de locuințe a familiilor cu număroși copii trebuie ajutată îngrabă după războiu. O parte a capitalurilor de rezervă pentru asigurarea lucrătorilor se va întrebuința în scopul construcției de locuințe pe seama lucrătorilor.

AGRICULTURĂ.

Secerișul, început pe la sfârșitul lunei Iunie, se urmează cu zor mai în toată țara, nelipsind puterile de muncă trebuincioase pentru această lucrare importantă economică. Recolta *grâului* promite un rezultat îndestulitor. Desvoltarea grăunțului este favorabilă și calitatea în genere va fi bună. *Secara* este

ceva mai slabă decât grâul, dar și ea în genere este satisfăcătoare. Dincontră *semănăturile de primăvară*, anume *orzul* și *ovăsul* promit mai puțin. Astfel orzul va trebui să fie și în acest an contingentat în ce privește întrebuințarea lui la fabricarea berei și pentru alte scopuri industriale, având să se întrebuințeze recolta mai slabă la nutirea oamenilor și animalelor. *Cucuruzul* nu a suferit prea mult din cauza secetei, mai ales în locurile mai așezate, și în urma ploilor, ce au dat în zilele trecute, se speră a se îmbunătăți starea lui pretutindeni. Mai mult au suferit și sufer din cauza secetei plantele de săpat, anume: *cartofii* și *napii*, cari au rămas îndărăt în desvoltare și au trebuință de ploaie pentruca să se poată reculege..

*

În ce privește *alimentarea* în anul economic, în care intrăm, se constată, că cuota zilnică, deja stabilită, *nu se va micșora, ci chiar se va mări*. Calculația cuotei zilnice s'a făcut în vederea unui recolte slabe; având însă o recoltă mijlocie, cuota se va putea, în adevăr, mări mai târziu.

Se pune, mai departe, în vedere, în interesul consumului public, concentrarea *recoltei legumelor și poamelor*, regulându-se vânzarea și cumpărarea acestora, lăsându-se însă teren și comerțului liber. Pentru poame și legume se vor stabili, întrucât se poate, prețuri maxime.

Ce privește *cuotele de zahăr*, aceste se stabilesc acum și se speră a se putea distribui cuotele necesare pretutindeni.

Obținerea *unsoarei* depinde de rezultatul recoltei *cucuruzului*.

*

Producțiunea viilor, conform știrilor celor mai recente, promite a fi din cele mai bune, cum de mulți ani nu am mai avut. Îndeosebi este îmbucurător, că cele mai bune știri vin tocmai din ținuturile cele mai însemnate pentru cultura viilor. Păgubele în vii sunt foarte neînsemnate în acest an. Nu le-a ajuns aproape de loc grindina și nici diferiții dușmani ai viei nu au cauzat decât foarte puțină stricăciune. Toate acestea încep să influențeze de pe acum asupra prețului vinului

*

Ploaie generală. În zilele aceste au căzut ploi îmbelșugate mai în toate regiunile țării. Ele au fost o mare binefacere mai ales pentru plantele de săpat, a căror stare a început să se îmbunătățească în mod însemnat; de asemenea au început să-și vină în fire, mai pretutindeni, livezile cum și legumile etc.

*

Cumpărarea bucatelor prin Societatea pe acții pentru produse de rășboiu. Președintele oficiului de alimentare a poporului, în înțelegere cu Ministrul de agricultură, a adresat primilor funcționari ai tuturor comitatelor o ordonanță, din care dăm și noi următoarele părți mai esențiale:

Treeratul bucatelor s'a început în mai multe regiuni ale țării și necesitatea aprovizionării reclamă,

ca proviziile treerate să se poată întrebuința numai decât. Pentruca aceasta să se poată face, dispune ca, până la constituirea *comisiilor pentru primirea bucatelor* și până la începerea activității acestora, *producenții să-și poată vinde prisosul bucatelor treerate fiecărui comisionar al Soc. pe acții pentru produse de rășboiu*. Comisionarul societății are să-și documenteze îndreptățirea de cumpărare prin o legitimație subscrisă de primpretorele cercului, în orașe, de cătră primar. El are, mai departe, să dea producătorului pentru proviziile cumpărate o adeverință de primire, în care să constate detaliat cantitatea de produse ce a primit și suma ce a plătit în numerar, conform prețului maximal stabilit la această dată de autorități. Întrucât prețul produselor din recolta anului 1917 s'ar stabili mai urcat, diferența să i-o bonifice la timpul său. Producătorul are să îngrijească adeverința primită dela comisionar și să o prezenteze spre justificare Comisiei de primire a produselor, când aceasta se va prezenta mai târziu, la fața locului.

Pe temeiul acestei ordonanțe Soc. pe acții pentru produse de rășboiu a provocat, prin o circulară pe toți comisionarii săi, ca să înceapă fără amânare cumpărarea, pentruca să nu se întâmple în aprovizionarea țării nici o perturbare.

*

O ordonanță a guvernului cu privire la negoțul de legume și poame a apărut în zilele aceste. În înțelesul acestei ordonanțe se va înființa un Comitet pentru cumpărarea și punerea în circulație a legumelor proaspete sau în orice fel conservate, pentru trebuințele obștești și pentru export. Cercul de activitate a comitetului îl va stabili mai de aproape ministrii de specialitate în înțelegere cu președintele oficiului pentru alimentarea publică. Membrii ai acestui comitet sunt reprezentanții ministeriilor interesate, ai uniunilor agricole și comerciale, cum și ai capitalei și celorlalte orașe. În scopul cumpărării pentru trebuințele publice ministrul de agricultură și președintele oficiului pentru alimentarea poporului pot încredința o societate pe acții, care se va înființa numai în vederea acestui scop și fără intenții deosebite de câștig. Acționarii pot să primească numai 5% dividendă, iar celălalt câștig va fi destinat pentru scopuri obștești. Teritoriul pentru cumpărare îl va forma întreaga țară. Activitatea ei va fi controlată de comitetul prevăzut a se înființa. Că se vor exporta legume și poame în Austria și alte țări, vor decide președintele oficiului de alimentare, respective ministrul de finanțe în înțelegere cu comitetul. Prețurile maxime se vor stabili de comitet. Legume și poame se vor putea furniza numai cu legitimații liberate de comitet. Pentru expediarea în alte țări mai sunt necesare și alte certificate deosebite. Ordonanța a intrat deja în putere de drept. Contravenienții vor fi pedepsiți cu arest până la 6 luni sau până la K 2000 în bani și cu confiscarea proviziilor.

CRONICĂ.

„Un succes“. Organul mitropoliei din Blaj «Unirea» dă seamă publicității, în numărul său dela 5 Iulie a. c., în primarticol despre «Un succes» și o zi de mare bucurie, ce i-a fost dat să ajungă în aceste vremuri de jale și tristeță generală. Este ziua de 29 Iunie a. c. (!), zi, pentru «Unirea» «deadreptul memorabilă (!) pe care — zice — «o înregistrăm cu o satisfacție și mulțămire, cu care se încrestează zilele mari de bucurie și glorie». (!)

Ce zi de însemnătate epocală și de mare glorie (!) am avut noi Români în ultimile zile și care numai «Unirii» nu i-a scăpat din vedere, din contră i-a dat ansă la explozii de bucurie? Adunarea generală extraordinară dela 30 Iunie a. c. a «Albinei» din Sibiu! Pe aceasta o salută «Unirea» la 5 zile după ținerea ei, «pentru spiritul nou, drept și — să sperăm — creator, inaugurat cu aceea ocazie», și pentru noile orientări, ce spune — că s'au înstăpânit la «Albina» cu ziua aceea.

Și în ce s'a manifestat la «Albina» defăimată atât de urât în anul trecut, de «Unirea», «spiritul nou, drept și creator» și «noile orientări» cari au cauzat acum aceiași «Uniri» o bucurie atât de mare? În faptul — cum ni se spune — «că adunarea generală extraordinară a «Albinei» a ținut să treacă în șirul membrilor direcțiunii pe un blăjan și că doi uniți au primit cele mai multe voturi după Dr. Mihul!»

Luăm notă de bucuria copilărească a «Unirii» numai pentru a arată spiritul îngust confesional, de care sunt stăpâniți, nu zicem blăjenii, ci o seamă de oameni din Blaj, cari și cele mai neînsemnate și firești lucruri le văd și apreciază prin prisma confesionalismului. Tocmai din motivul acesta aflăm de superfluu a mai reflecta și de astădată la aserțiunile calomnioase, ce se repetază și cu acest prilej de bucurie (!) la adresa «Albinei», pentru pretinsa sa politică financiară confesională, căci astfel de acuze, dela «Unirea» venite, se combat de sine.

Daunele catastrofei dela Gyöngyös licvidate. Aflăm, că aceia dintre locuitorii orașului Gyöngyös, cari fuseseră asigurați contra daunelor de foc, au primit resp. li s'au stabilit următoarele despăgubiri dela societățile asigurătoare:

«Assicurazioni Generali»	Cor.	3.500,000.—
Societatea de asigurare vieneză	„	3.000,000.—
Prima ungară (Első Magyar)	„	756,000.—
Ungară-Franceză (Magyar-Francia)	„	360,000.—
«Hazai»	„	80,000.—
«Phönix»	„	900,000.—
«Donau»	„	380,000.—
«Hungaria»	„	400,000.—
«Österr. Elementarvers»	„	100,000.—
«Gazdák»	„	210,000.—
«Riunione»	„	203,000.—
«North British»	„	300,000.—
«Providentia»	„	300,000.—

Total Cor.: 10.689,000.—

Se poate admite însă, că nefericiții neasigurați represintă și ca număr și ca valoare sume mai mari decât cei asigurați. Fenomenul acesta este caracteristic pentru țara întreagă; datele statistice arată an de an cam aceeași proporție ca și în 1912, când daunele cauzate de incendiu au fost 53 milioane cor., din cari asigurate au fost numai 24 milioane cor. Media daunelor de incendiu în țara întreagă în anii 1901—1910 a fost cca 50 milioane cor., din cari au fost asigurate numai cca 20 milioane cor. Cifrele acestea sunt deosebit de instructive, pentru acei cetățeni superficiali, cari sunt de credința, că asigurarea de foc este de prisos. Este întrebarea: din câte mii și mii de premii mici de câte 5—10 cor. și în cât timp au trebuit să se adune cele 11 milioane de cor.?

O concluziune este evidentă: acoperirea daunelor unei catastrofe costă mulți ani de muncă serioasă în colectarea premiilor de asigurare și în formarea rezervelor, deoarece pe lângă catastrofele mari, mai sunt și multe cazuri nefericite de incendiu, îndreptățite la desdăunare. Acestea încă consumă an de an multe mii de premii mici.

Întâmplarea din Gyöngyös poate servi de învățatură economilor noștri!

Băncile noastre pentru împrumutul VI de războiu ungar. Precum aflăm, la «Nădlăcana», institut de credit și economii în Nădlac, s'au semnat în total K 190,000.— pentru al VI-lea împrumut de război ungar.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut în *Biblioteca băncilor române*: «Cursul elementar de stenografie românească», prelucrat după sistemul stenotachigrafic de Vasile Vlaicu și se poate procura dela: *Librăria arhidiecezană din Sibiu* (Nagyszeben) cu prețul de Cor. 2.— plus porto.

Cine se interesează de un sistem cursiv (nu geometric) de stenografie românească, cerând să i se îplinească așteptările de *ușurință la învățat, practicitate, iuteală la scris, și siguranță la cetit*, poate afla în cartea aceasta mulțămire stenografică. Comparând-o cu alte cărți, de alte sisteme, un stenograf român va mai afla însă în ea și alte calități folositoare.

Autorul fiind convins de calitățile sistemului n'a pregetat a riscă spese urcate și muncă îndelungată pentru a da în mâna celor interesați: *funcționari, studenți și intelectuali*, ceva folositor ca stenografie românească.

Cartea are 2 părți: teoretică (tipărită) și practică (litografată). Partea teoretică este interesantă și instructivă, iar cea practică e precisă și completă.

Sumarul:

Reforma tarifelor la asigurările contra daunelor de incendiu. — Problemele economice de tranziție și ale păcii. — *Agricultură*. Secerișul. Cumpărarea bucatelor prin Societatea pe acții pentru produse de războiu. O ordonanță a guvernului cu privire la negoțul de legume și poame. — *Cronică*: «Un succes». Băncile noastre pentru împrumutul VI de război ungar. Daunele catastrofei dela Gyöngyös licvidate. — *Bibliografie*: Stenografie românească.

„ORIENTUL“,
instituit de credit și economii, societate pe acții în Dobra.

Aviz.

Facem cunoscut tuturor deponenților noștri, că după depuneri plătim numai interese de 3% și darea convenită.

1-1

Direcțiunea.

„BĂNĂȚANA“,
instituit de credit și economii, societate pe acții în Bucoveș.

Aviz.

Cu începere dela 1 Iulie a. c. reducem etalonul de depuneri spre fructificare cu 1/2% adică la 3%. Darea de interese o solvește institutul.

1-1

Direcțiunea.

Contabil

cu praxă de bancă de preste 22 ani caută aplicare la o bancă mai mare pentru salar anual de 3,600 cor. și bani de cvartir, pe lândă acord contractual pe o durată de minimum 6 ani. Adresa sub «Liber» la administrația revistei.

2-3

Un absolvent de școala = comercială înaltă =

din Germania cu praxă dela patru bănci românești, fost șef de secție, iar de prezent prim-contabil, liber de miliție, caută aplicare, și provizorică numai pe timpul războiului, la bancă sau întreprindere comercial-industrială mai mare.

Oferte cu indicarea condițiilor de plată sub deviza «contabil provizor» sunt a se trimite la administrație.

2-2

„Albina“, institut de credit și de economii în Sibiiu.

Publicațiune.

în sensul §-ului 29 al art. de lege XXXVI : 1876.

1. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune la 30 Iunie 1917 . . . . K 9.075,500—
2. Suma împrumuturilor hipotecare, ce servesc drept garanție la scrisurile fonciare „ 9.105,405-18
3. Valoarea realităților ce servesc de acoperire la împrumuturile hipotecare . . „ 42.011,025—
4. Suma Fondului special de garanție al scrisurilor fonciare . . . . . „ 3.000,000—
care se administrează separat și este plasat în următoarele efecte:

Nom. K 1.000,000	Impr. de războiu ung. 6%
„ „ 300,000	Scrisuri fonciare de 4 1/2 % Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár.
„ „ 500,000	Scrisuri fonciare de 4 1/2 % Magyar Általános Takarékpénztár r. t.
„ „ 400,000	Scrisuri fonciare de 5 % „Hermannstädter allgemeine Sparkassa“.
„ „ 500,000	Scrisuri fonciare de 5 % „Boden-Creditanstalt“, Sibiiu.
„ „ 600,000	Scrisuri fonciare de 4 1/2 % „Pesti magyar kereskedelmi bank“.

Sibiiu, 5 Iulie 1917.

Direcțiunea.